

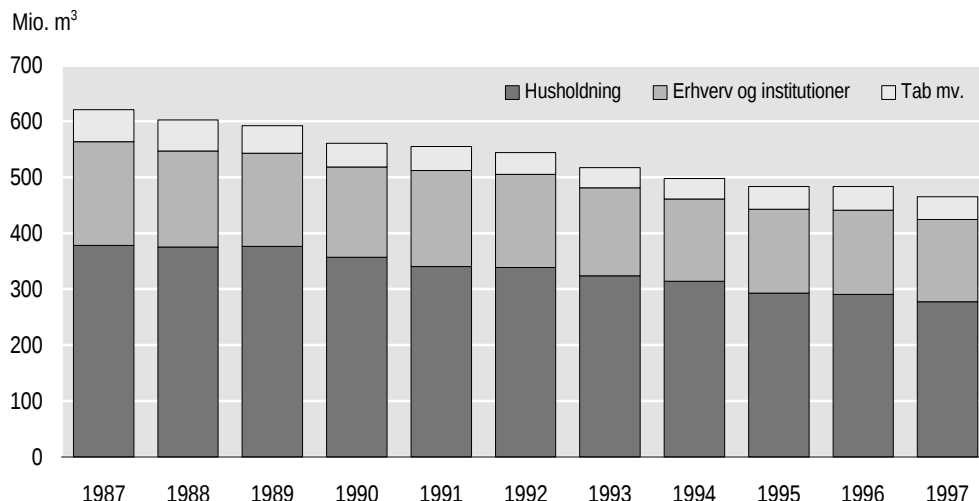
Forbruget af drikkevand faldt i 1997

4 pct. fald i forbruget af drikkevand

Det samlede drikkevandsforbrug i 1997 udgjorde 465 mio. m³. Det er 4 pct. mindre end i 1996. Belastningen af grundvandsressourcerne skal ses i sammenhæng med den totale vandindvinding, hvor indvindinger fra enkeltboringer til storindustri, landbrug og dambrug udgør en betydelig andel. Disse separate indvindinger er ikke indeholdt i opgørelsen.

Figur 1.

Forbrug af drikkevand 1987-1997

Kilde: Danske Vandværkers Forening og egne beregninger.

Grundvand

Den danske drikkevandsforsyning er helt overvejende (99 pct.) baseret på grundvandsindvinding. Herved adskiller den sig fra situationen i de øvrige europæiske lande, der i vid udstrækning udnytter vand fra søer og vandløb mv.

Overfladevand

Indvinding af overfladevand fungerer som et supplement til grundvand i perioder med stor belastning af grundvandsreserven. Det er typisk i sommerperioden, at der indvindes overfladevand til drikkevandsformål. Der er i 1997 indvundet knap 2 mio. m³ overfladevand, mens den totale indvundne mængde råvand var på 475 mio. m³. De to steder, hvor der i 1997 har været indvinding af overfladevand, er Sjælsø i Frederiksborg Amt, hvor der blev indvundet 0,73 mio. m³ og Haraldsted sø i Vestsjællands Amt, hvor der blev indvundet 0,93 mio. m³.

Udover den nævnte indvinding af overfladevand til drikkevand, er der store industrier, der har egne anlæg til indvinding af overfladevand – især til køleformål.

Filterskylning

Det er ikke hele mængden af indvundet råvand, der udpumpes i ledningsnettet. En del anvendes på vandværkerne til skylning af filtre. I 1997 er der anvendt 10,1 mio. m³ vand til filterskylning svarende til 2 pct. af det indvundne råvand. Mellem vandværkerne er der betydelig variation i vandforbruget til filterskylning som følge af forskelle i råvandskvalitet, behandlingsmetode, filtre og skylleprocedurer.

Tabel 1.

Indvinding af råvand til drikkevand

	1996	1997	Ændring	1997
	— mio. m ³ —		pct.	andel ¹
Grundvandsindvinding	490,9	473,2	÷4	102
+ Indvinding af overfladevand	4,7	1,7	÷64	0
Indvinding af råvand	495,6	474,9	÷4	102
÷ Forbrugt til filterskylning	12,1	10,1	÷17	2
Drikkevandsforsyning	483,5	464,8	÷4	100
Husholdning	290,7	277,1	÷5	60
Erhverv og institutioner	150,5	147,0	÷2	32
Tab mv.	42,3	40,7	÷4	9

¹ Andel af drikkevandsforsyning.

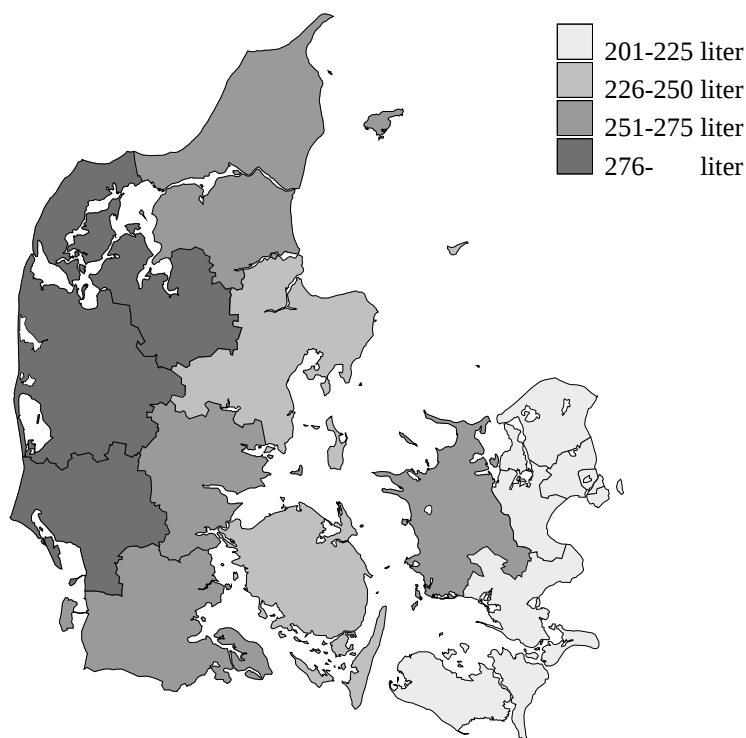
Kilde: Danske Vandværkers Forening og egne beregninger.

Uændret fordeling af drikkevandsforbrug

Fordelingen af drikkevandet på Husholdning (60 pct.), Erhverv og institutioner (32 pct.) og Tab mv. (9 pct.) har været nogenlunde konstant i de sidste 10 år. Tab mv., som overvejende består af vandtab som følge af utætheder på ledningsnettet, er bl.a. afhængig af vandtrykket og længden af ledningsnettet. Det vil sige, at der ikke er nogen umiddelbar sammenhæng mellem tabet og den udpumpede vandmængde.

Figur 2.

Forbrug af drikkevand pr. person pr. dag, fordelt på amter 1997

Kilde: Danske Vandværkers Forening og egne beregninger.

Drikkevandsforbrug pr. indbygger

Forbruget af drikkevand er faldet fra 91,9 m³ pr. indbygger i 1996 til 88,0 m³ i 1997. De 88,0 m³ pr. indbygger, som gælder for landet som helhed, svarer til 241 liter pr. person pr. dag. Der er imidlertid betydelige forskelle i forbruget af drikkevand på amter spændende fra 203 liter pr. person pr. dag i Københavns Amt mv. til 305 liter pr. person pr. dag i Ringkøbing Amt.

Ved beregningen af vandforbruget pr. indbygger er anvendt antallet af indbyggere i amterne pr. 1. juli 1997 i henhold til CPR-registrets oplysninger. Ved vurderingen af det faktiske vandforbrug pr. indbygger bør indgå, at drikkevandsforbruget også omfatter den del af forbruget i erhverv og institutioner, der leveres af de almene vandforsyninger. Særligt vandforbrugende virksomheder kan derfor trække tallet for forbrug pr. indbygger op i det amt, hvor virksomheden er placeret. Endvidere bør indgå, at turister, sommerhusbeboere, pendlere mfl. bruger vand i andre amter end i deres bopælsamt, og at disse ekstra brugere ikke er jævnt fordelt over amterne.

Tabel 2.

Drikkevandsforsyning 1987-1997

	1987	1990	1993	1994	1995	1996	1997
	———— Indeks 1990 = 100 ————						
Indvinding af råvand	110,9	100,0	92,6	88,9	86,6	86,3	82,8
Filterskylning	101,3	100,0	108,5	96,7	91,5	78,4	65,6
Drikkevandsforsyning	111,2	100,0	92,2	88,7	86,5	86,6	83,2
Husholdning	105,9	100,0	90,7	88,0	82,1	81,5	77,7
Erhverv og institutioner	114,8	100,0	97,4	90,9	92,7	93,2	91,0
Tab mv.	135,5	100,0	84,8	86,2	95,8	99,8	96,1

Kilde: Danske Vandværkers Forening og egne beregninger.

Sådan får De mere information

I serien *Miljø og energi* (Statistiske Efterretninger) fås mere detaljerede oplysninger om forbruget af drikkevand.

Kilder og metoder

Statistikken er opgjort på grundlag af Danske Vandværkers Forenings årlige publikation, Vandforsyningsstatistik, som er baseret på indberetninger fra amter og vandforsyninger. Indberetningerne omfatter ledningsført vand fra almene vandforsyninger. Herudover er der på grundlag af oplysninger fra Bolig- og Bygningsregistret beregnet et forbrug for de indbyggere, der ikke er tilsluttet almen vandforsyning.

Fra og med 1996-opgørelsen er statistikken hovedsagelig baseret på Vandforsyningsstatistikens indberetninger fra amterne. For de tidligere år er statistikken baseret på Vandforsyningsstatistikens indberetninger fra de enkelte vandforsyninger. For 1996 er statistikken opgjort efter begge metoder. Tallene for 1996 viser, at ændringen i kilder kun medfører begrænsede ændringer i statistikens hovedtal.

I tabel 2 er statistikens hovedtal vist i indeksform. Tallene er kædet sammen med 1996 som sammenkædningsår.

Forbrugsfordeling

Opdelingen på forbrug i husholdninger, erhverv og institutioner samt tab mv. er baseret på indberetning fra omkring halvdelen af vandforsyningerne. Danmarks Statistik har herefter foretaget en amtsvis opregning. På grund af den lave dækningsgrad i den indberettede opdeling samt en vis usikkerhed i opdelingskriterierne er forbrugsfordelingen behæftet med usikkerhed. Af samme årsag er det valgt at undlade opdeling på erhverv og institutioner.

Drikkevand	Ved drikkevand forstås vand udpumpet i ledningsnettet fra vandværkerne. Desuden indgår beregnede tal for vand fra brønde og enkeltboringer til husholdningsformål.
Næste offentliggørelse	Forbruget af drikkevand i 1998 forventes offentliggjort i oktober 1999.
Henvendelse	Thomas Andresen, tlf. 39 17 38 61, tan@dst.dk Michael Petersen, tlf. 39 17 38 76, mpt@dst.dk